

Statsminister Willochs tale ved den danske regjeringss
middag 20. september 1983.

Statsminister Poul Schlüter,
Lisbeth Schlüter,
mine damer
og herrer,

Det er alltid en stor og udelt glede å være norsk gjest i Danmark. Nordmenn opplever her en enestående gjestfrihet. Vi føler oss hjemme og vel - vi blir utvilsomt gladere og antakelig også vennligere av å komme hit.

Vår felles historie, med bl.a. firehundre års tvillingrike, har jo bidratt til et enestående fellesskap i sprog, kultur og tenkemåte. Vi deler sogar opphavsretten til flere av våre kjente sjøhelter og diktere.

Det er nok å minne om at vi neste år skal feire trehundre-års jubileet for bergenseren Ludvig Holberg både i Danmark og i Norge.

Og danske landsmenn har ofte spilt en betydelig rolle for Norges fremtid. Ved oppløsningen av fellesmonarkiet i 1814 tok således Danmarks og Norges felles tronfølger, Christian Frederik, aktivt del i arbeidet med Norges nye Grunnlov. At han senere helst ikke ville ha noen slik Grunnlov i Danmark skyldtes forhåpentligvis ikke erfaringer fra Norge.

En særlig grunn til at vi nordmenn føler oss så beslektet med dere danske er at vårt kjære kongehus har sin opprinnelse fra Danmark.

Felleskapet mellom våre to land gav seg også synlig uttrykk under krigen 1940-45. Danske frivillige organiserte et storslagent hjelpearbeid for å bøte på den værste ernæringsmangel i Norge. Norske barns takk for dette ble tolket i en egen sang til Danmark, som jeg synes er så hyggelig at den fortjener gjengivelse den dag i dag:

En hilsen, kjære Danmark,
i fra oss minste små.
Du var vår gode fe, du
i krigens dager grå.

I Danmark må vi tenke,
er himlen alltid blå,
og alle er så snilde,
de har visst vinger på.

Av Danmark vil vi lære,
det milde hjertelag.
Gud signe Danmarks ære,
og Danmarks nye dag.

Som dere forstår har vi store forventninger. Og våre bilaterale forbindelser er da også fremdeles nesten problemløse, selv om vi har hatt litt kompliserte diskusjoner om delelinjen mellom Jan Mayen og Grønland.

Men vi har merket oss med interesse de nyeste danske uttalelser om den vekt man må legge på øer når man skal trekke grenselinjer i og under havet.

Selv om vår Henrik Ibsen anviser at "det er diktningens oppgave at flytte grensepåle" har dog Danmark og Norge, i pakt med det beste i nordisk tradisjon, valgt å snakke ut med hverandre i full forståelse og fordraglighet. For som Bjørnstjerne Bjørnson sier: "det er godt å ha venner å gå til med det som ligger oss på hjertet".

Og det er meget som ligger oss på hjertet når det gjelder å fremme de gode dansk-norske forbindelser. Vår samhandel er ytterst levende. Danmark er vårt fjerde største eksportmarked. Oljeaktiviteten i begge land vil utvilsomt ytterligere øke mulighetene for handel og samarbeid.

Under ditt besøk i Norge i oktober i fjor hadde du, statsminister Schlüter, og din regjering, nylig tatt fatt på et omfattende økonomisk/politisk program med sikte på å styrke dansk økonomi. Din regjering har ydet et avgjørende bidrag til den positive utvikling som nu spores i dansk økonomi. Tegn til oppgang også i verdensøkonomien - om enn svake og usikre - bør gi oss ny

stimulans og inspirasjon til økt internasjonalt samarbeid om økonomisk politikk. Vi har pekt på disse forhold ved en rekke anledninger, ikke minst i OECD. Alle de nordiske land er enige om hovedtrekkene i de internasjonale virkemidler som trenges.

Norden er et strategisk viktig og utsatt område. Ubåt-episodene i nordisk farvann illustrerer dette. Nettopp erkjennelsen av at vi som små nasjoner ikke alene kan fremby tilstrekkelig krigsforebyggende evne har ført til at både Norge og Danmark legger avgjørende vekt på å være aktive og lojale deltagere i den vestlige forsvarsallianse. Det er av avgjørende betydning for våre to land, og for freden i vår del av verden, at denne linje føres videre med klarhet og styrke.

Men NATO-medlemskapet innebærer selvsagt også forpliktelser, blant annet til å følge de vedtak vi selv har vært med på å fatte. I dagens situasjon gjelder dette særlig forhandlingene om mellomdistansevåpen. Genève-forhandlingene er en viktig prøve på vestlig samhold og solidaritet. Består vi denne prøven er mulighetene til stede for konkrete resultater. I så fall vil det bety et viktig bidrag til økt sikkerhet for oss alle.

Utviklingen innenfor EF og innenfor Det europeiske politiske samarbeidet følges i Norge med stor interesse. På norsk side er vi foreløpig tilfreds med det kontaktnett som vi har fått bygget ut med EF og EPS. Danmark har spilt en meget viktig rolle i å få til disse ordningene. Det er vi takknemlige for. Danmark er blitt den brobygger mellom Norden og Fellesskapet som vi alle håpet det skulle bli, dengang de nordiske land valgte ulike former for tilknytning til dette.

--- 0 ---

Min kone og jeg har hatt gleden av tallrike besøk i Danmark. Min kone har fortalt meg at allerede hennes første opphold her, som russ, artet seg nesten som et offisielt besøk, med overstrømmende gjestfrihet overfor kanskje litt upolerte norske ungdommer. Men det er særegen glede å få lov til å være med på en virkelig offisiell manifestasjon av det spesielle samhold mellom våre to land, ved et besøk som dette.

Tross våre roller som representanter for landene, må vi vel ved en anledning som denne fest også ha lov til å glede oss ekstra over at det er gamle venner som møtes.

Jeg tillater meg å foreslå en skål for statsminister og fru Schlüter, og for de hjertelige forbindelser mellom våre to land.